

PILIPAI

Pol Rii Pilipai Ma Yenya Har Jey Maji

1 ¹Ada Pol, Timoti sicha God riiti yo otii wakasa ma tawak, eena diita jeyen keyichi Pilipai tawa God riiti ma mima ye Jisas Kraist riina hiki siitiichichaweyen eena ada hatu. Sichu ha tawey, yopo yichi tawaman siitii kowu tawa ma yenya yo otii tawa ma yechaka eeche habatu. ²Noti Apoko God rii Harapa Jisas Kraist riitaka kwona yeyada rukusii tawa boboyen eshar otii tawa boboyeka sa eeche ha.

POL RIITA MA MIMA YENYA MAJI BACHICHU

³Ada kwona hiki tawa nedii ada kwona God riina maji kwona bachichu. ⁴Bachi tawey, eeji inyaka eeta kwona kwoya hikitu. ⁵Mashi tasiir nedii apa diita nedii kwota ana kiyatay tarek, eena ada kwona kwoya hikitu. ⁶Ada eeche siiken hikitu God riita diita yon kwoti sugu wopuk tasiiri, riipa eecheba otii i i Jisas Kraist riiti nedii, eeke hamakiita. ⁷Kwota eeji sugu wopuk wok eecheba eecheba tawa. Eena ada kwona eeche hiki tawey, ada kwona kepi hikitu. Mashi ada hadabas majin eyey sugu wopuk chi ye i tar nediik apa ada poko jiniga tawa nediik God riita ana homachi har yon kwona habar. Kwona habarek, eena ada kwona eeche hikitu. ⁸God riita hecho ada maji siiken bato. Kraist Jisas riina ana hari, eena ada kwona eeche rukusii hikitu.

⁹Ada God riina diita yikadey nobon kwona wohechichu. Ada God riina wohecho kwota rukusii tawa boboy sii eecheba eecheba sokwato. Otii hechawa boboy sii nagwa nagwa hiki tawa boboy sii eecheba sokwabato. ¹⁰Sokwanak, kwo keyibachi kepiban neekikiita. Wonyak, Jisas Kraist riita yana nediik kwota kapasek boboy biish siinak, maban otii keha tawa boboyeka saka siikiitawak. ¹¹Jisas Kraist riita otiichinyak, hadabas boboy sii kwotaka tanak, kwota God riiti hin yesokwa takiita.

POL RIITA POKO JI TARI SII EETA HADABAS MAJIN KIYATAY TAR

¹²Eeji yaka kumwoy kwo na hecha: Adak ya tawa boboyen hadabasmaji sawo nobon dasiipiikasakech. Yahoo. Sii eeta sawo tawa majin kiyatay tar. ¹³Eena Sisa riiti akan siitii kowu taryabu pichar ma ye akar ma iibak tawey, ye her ada Kraist riiti majin sawo tarek, eena ada pikoji tar. ¹⁴Ada poko ji tarek, akar yaka kumwoy ye Harapa riiti hik siitii ana beyichi maji sawo tari, akiikasakech.

¹⁵Eeji hi harapa tarek, ma kaw ye inyaka kwotayiniga hiki tarek, eena Kraist riiti hin sawo tar. Akar ye inyaka kepi hiki tarek, ye eeta majin sawo tar. ¹⁶Ye rukusiiniga sawo tar. Yecha hikitu ada hadabas majin siitiikowu tawak, awasen sawoto. Ye eeche hikitu God riita diita yon ana har. Eena otiito. ¹⁷Ma kaw ye keena yechi hiban mayama yesokwa tawak, Kraist riina sawoto. Yechi sugu wopu eena hehar hikichi otiikasakech eena eeche otiito. Ye eeche hikitu ada poko ji tawak, ye eeche otii tawak, adana harapa nomoya boboyen ana kawka hato. ¹⁸Eeche otii tawey, ii sakayekasii! Eeji inyaka kwoya hikitu. God riiti majin sawo tawa ma yenya wohigiya tawa boboy kapo kepi kapo kapasek siikayekasii. Kraist riiti hin eena sawo tawey, ii eeta nobo sawo tanak, ada kwoya hikikiita.

ADA TANEY, AN KRAIST RIITAKA EECHA TAKIITA

¹⁹Ada eeche hikitu: kwota ana God riina bachi tawak, Jisas Kraist riiti Spirit ana kiyataytawak, ana yak tawa boboy sii ya ana kiyatayechi yesokwakiita. ²⁰Diita yon God riita otiiken hari, ada eena hehar otii taken gegiyato. Ada otiiken kowutu. Ada kapo hakiita, ada kapo tawa, ada ana beyichi siitii tawak, Jisas Kraist riiti hin yesokwataken hikitu. ²¹Ada sobo taney, Kraist rii eeta eeji hadabas boboy. Ada haney, eeta kepi wey siikiita. ²²Wowak, God riita hikiney, ada diita nosapek mabak tawey, eeta kepi. Ada yo otii tawak, ma eeka kepi siikiita. Boy mey nobon ada hisiik. Nobon saka hechawak. ²³Diita boboyen ada upurus hikitu. Ada diita nosapen heechi i Kraist riitaka eeche siiken hikitu. Ii eeta kepi wey. ²⁴Wowak, ada eecheba sobo taney, anapa kwona kiyapo takiita. Ada kwi boboy kepi. ²⁵Ada diina hiki siitiichichu eena ada diika siikiita. Ada eyey kwotaka tanak, ada kiyatay tanak, kwo sokwa kwoya hikichiharapa hiki siitiichikiita. ²⁶Eena ada kawka kwotak yanak, kwota Kraist riina sumowu tawak, kwopa ana hehar hiki takiita.

²⁷Maji mu diitata: kwo chishi tawey, Kraist riiti hadabas majin kwo sumowukiita. Wonyak, anapa meejikiita kwo podat hikichi anabeyichi siichi chegiik ow ana pichakiita. Hadabas maji hiki siitiichicha boboyen eena kwo ow ana pichichakaiita. Ada komas kapo saka kwona hekii tawak. ²⁸Kwoti ow ana pichawa ma yenya opoche akiitanakech. Yenya na ana beyichi sii. Wonyak, kwota yenya mukuchikiita yecha saka

sowakwokiita. Kwota dagiir poyekiita. God riita otiichinyak, kwo dagiir poyekiita! ²⁹God riita boboyen hari, kwo riiti hin hiki siitiichi riiti yon otii tawak, Kraist riiti kapa meeji tawa boboyen kwoti kiki kiyabakiita. ³⁰Mashi ada ow ana pichari kwo ana her. Herek, ada ow ana pichawey, kwo meejito. Wowak, apa nota eeche chegiik ana pichu.

**NOTA NA MAYAMA DAGIIR POYECHI NOTI
YAKA KUMWOY YENYA RUKUSII TA**

2 ¹Kwota Kraist riitaka eeche chishi tawey, kwo boy hapaga tawa? Riita boy rukusii tawa boboy sii kwoti sugu wopun hehar otiichichu? Kwo boy Spireteka eeche chishitu? Kwota boy akar man hehar rukusiito? ²Kwo eeche otiiney, kwoti inyaka marenoku na hikichi podatebak otii ta. Eeche otii taney, ada kwoya woy hiki takiita. ³Opoche akar boboyen kwoti inyagak saniga hikichi otiitanakech. Opoche kwoti hin yesokwak otiitanakech. Kwota na akar ma yechi kuruk ichi yenza kiyatay. Kwota na yenza hiki ta. Opoche kwoti hi harapa siike hiki tanak, anadii ma yechi hin yeyik siik hikitanakech. ⁴Kwo opoche kwoti boboyeban heharetanakech. Akar ma yechi boboyen na hehareba ta.

KRAIST RIITA MAYAMA DAGIIR POYE TAREK, GOD RIITA YESOKWAR

⁵Kwota na Kraist Jisas riiti inyaka hiki tawaga kwo na eecheba hikiba ta. ⁶Riita God siiken tarek, rii God siiken riita tawaga eeche siiken eena hegiyakasakech. ⁷Yaho. Riita mayama eena heechirek, rii eeta yo otii wakasa maga eeche siir. Rii eeta sokwa mak siir. ⁸Mak siirek, rii riiti hin mayama dagiir poyechi God riiti inyakan hehar sumowutar. Sumowu tarek, ma ye riina mek ji siitiichirek, rii eeta har. ⁹Eeche otiirek, eena God rii riina yesokwa howu weyik heechir. Worek, God rii riina hi pochin har eeta hi sii eyey hin dagiir poyer. ¹⁰⁻¹¹Rii diita hin harek, worek, eyey ma mima ye diita nosapek tawa eyey boboy ye howuk tawa eyey boboy ye nosap kuruk tawa ma ye Jisas riiti hin meejinak, eyey sakachi riiti hin yesokwakiita. Yesokwa tanak, eyey kuja eeche wochakiita. Jisas Kraist rii eeta podareba. Eeta Harapa. Wonyak, Apoko God riiti hin howu weyik takiita.

NOTA NA HABAGA EETAMA YICHI NEDIIK TA

¹²Eeji nareboy ada kwotaka mashi eeche tari, kwota ana sumowu tari, eeta kepi. Apa ada kwotaka tanan siita woy, ii na sumowubata. Kwona akii nubu nubu tanak yon na otii ta. Kwona yesokwa yichi tawa boboy siina hamaken na otii ta. ¹³God riita yo kwoti wok otiito. Riiti inyagak otiiken, riita hikichi otii tawa boboyek siiken eena sumowuken eena kwona otiichichu.

¹⁴Kwota eyey boboy otii tawey, ow na heechi ana pichawey na heechi. ¹⁵⁻¹⁶Kwota napa apama weyiba hecha. Kapasek boboy takasakech.

Kwo na God riiti yikapwa siiken ta. Kwo diita nosapek tawey, nokwapa nokwapa kapasek boboy otii tawa ma ye ow ana pichawa ma ye tabato. Wowak, kwo hadabas majin sawo tawey, napa niyik okoree tawa habaga eeche yichi nediik ta. Kwo eeche otiiney, Kraist riiti nediik yanak, ada kwona kwoya woy hiki takiita. Kwo eeche otiiney, ii eeche mukuchikiita ada eeji yon saka sobo eemek rabokiitawak.

¹⁷Kwo God riina hiki siitiichichawey, ii kwo God riina opelen hatu. Eeche ha tawey, an hikitu kapo eeji maba pin anapa kwota ha tawa opelek eeka gwota pakakiita. Ii sokwaney, eeji inyaka eeta kwoya woy hiki tawak, ada kawen kwona hatu. ¹⁸Kwona kwoya woy boboyen otii tanak, an kaw ha ta.

TIMOTI MAJI

¹⁹Harapa riita eeche hikiney, ada Timoti riina heechinak kwotak ikiita. Ichi ya ana sawonak, eeji inyaka kwoya hikikiita. ²⁰Timoti riitaba saniga ri sugu wopu eejiyiga eecheba tawa. Riiti inyaka kwona kiyatayeken harapa hikitu. ²¹Eyey anadii ma ye yechi boboyeban hehar siitii kowu tawak, Kraist riiti yon eeche siitii kowukasakech. ²²Kwota hecho Timoti rii eeta ma kepi. Riita adaka sicha chegiik tawey, yikapwa apoko otiinaga eeche otiito. Hadabas majin sawoto. ²³Adak yak otii tawa boboyen ad henyak, anapa riina hechanak, kwotak ikiita. ²⁴Ada hikitu komas Harapa riita nobon takiinak, ada kwotaka eeche ibakiita.

EPAPRODAITAS MAJI

²⁵Ada eeche hikirek, eena ada Epaprodaitas noti apoma, riina kwotak heechirek ir. Riita adaka yo eeche otii tar. Rii adaka eeche siichi ow ana piba tar. Mshi kwota heechirek adak yari, rii kwoti hin makamak kiyatayeba tar. ²⁶Riiti inyaka kwona heken hiki siitiichichar. Riita meejirek, kwo meejibar rii haken otii tarin rii inyakapwa hiki tar. ²⁷Eetata, mashi rii haken otii tar. Eeche otii tari, God riita riina inyakapwa hikichi otii kepi siichir. Eeta otiichiri, saka riitaban eeche otiirek, ana eecheba otiichibar. God rii yuyar harapa kapasek boboy adaka ya gamunakech. ²⁸Ada riina heechinak iken gegiyato. Heechinak, inyak, kwota riina hechi kwo inyaka kwi kwoya woy hiki takiita. Eeche otiinak ada nomoya tawa boboy siipa kaw hagayegakiita. ²⁹Eena kwo riina henyak Harapariiti kumwoyega na eeche ya. Riita tawaga eeche tawa man yechi hin hehar na haba ta. ³⁰Epaprodaitas riita Kraist riiti yon otii tari, rii haken otiir. Riita eeta otiiri, rii riiti maban hehar otiikasakech. Kwo diita ana kiyatay tawa boboyen kwo saka ana kiyatayerek. Rii saniga kiyataye tar. Riita tawaga eeche tawa man na kiyatay ta.

MA YE JISAS RIINA HIKI SIITIICHICHAWEY, YE EETA NAGWA NAGWA ICHAWA MA

3 ¹Ada kwona maji kawka bak: Kwo na Harapa Ma riiti hiban kwoya hikichi yesokwa ta. Mashi diita maji ada kwona keyichi har. Apa

eena ada kwona kwotayekasakech. Ada kawka keyichi hatu. Dii eeta kwona kiyatayeto.

²Eeta ma ye kwashik tawa asaga kapasek otii tawey, maba sapin dagii tawey, kwo na eena eeche ow poy sii ta. ³Yechaka takasakech notaba sapin dagii tawa boboyen otii hecho. No God riiti Spiritebak riiti hiban yesokwachiniga Kraist Jisas riitaka chishi tawey, no eena kwoya hikitu. Nota maba sapin dagii tawa boboy siina hiki siitiichikasakech. Siipa saka nona kiyatayekiitawak. ⁴Ada keena otiiken wonyey, anapa keena diita yikadey boboyen hiki siitiichichakiita. Kwotaka tawa ma kaw ye eeche hikiney, maba omuk tawa nobo sii keena yenya yesokwa yicha takiita. Ye napa meeki ada kwona majika sowa. Mashi ada eeche hiki tari, apa ada saka hiki tawak. Na meeki. ⁵Ana yimowurek, 8 de siirek, ye eeki maba sapin dagiir. Ana yimowur nedii ad Isrel ma siir. An eeki wayega Bensamin riitaka ya eeche siir. An Hibru ma yechaka eeche yimowur. Ada Peresi yecha eeche tarek, ada Ju yechi lo nobon summowu tar. ⁶Harapa sumowu tarek, ada Jisas riiti nobon sumowu tar man kikir poye tar. Eeta mayecha lon otii tawa nobon ana otii henyey, ada kapasek otiikasakech. ⁷Ada eeta mapo otiir boboy kepin apa Kraist riiti hik ad eeche wocho sii eeta kubuchey boboy. ⁸⁻⁹Ada Juma yechi boboyeban bakasakech. Eyey boboyen ada habato eeta kubuchey boboy. Eena an magiirechichi Kraist Jisas, eeki Harapa, riiti boboyeban an eena yar. Diita boboy sii eeta harapa boboy. Ada Kraist riina yaken otiirek, riitaka podatebak siik otiirek, eena riitihik ada eyey boboyen rabo hama siichir. Ii eeta kubuchey boboy. Ada lon sumowuken otiiney, eeki nagwa nagwa ichawa nobo sii diita yikadey boboyekasakech. Yaho. Apa ada Kraist riina hiki siitiichichawey, nagwa nagwa otii tawa abon ana sobo har. Ada hiki siitiichichawey, God riita nagwa nagwa otii tawa abon sobo habar. ¹⁰Ada boboy podateban yaken otiito. Ada Kraist riina hechi riita hachi saniyeechi sokwa tawa nobon otiirin, ada diita hapaga tawaboboyen ada yeechi riitaka eeche siinak, riita otii kapa meejirebaga ada eecheba meejibanak, hanak, riitabaga eeche siiken otiito. ¹¹Eeche otiinak, ada hikitu ada eecheba tiiriimok chinyak awasen ya sokwakiita.

POL RIITA AMABA MAPO IR

¹²Ada eeche hikikasakech Kraist Jisas riita otiir boboyen an eena ya hamachi an kepi tawa. Yaho. An eeta yon kikiirena neekitu. Kraist Jisas riita ana neekirebaga ada eena eecheba neekitu. ¹³Yaka kumwoy, ada eeche hikikasakech ada eeta boboyen ya hamar. Yaho. Ada podateba inyagak tawa. An mashi boboyen heechirek apa ada komas ya tawa boboyen yaken harapa yon yato. ¹⁴Eena ada amaba mapo inyak, ada kepi boboyen yakiita. Diita ada yak otii tawa jebwa sii eecheba siikiita.

¹⁵Noti ma kaw kwo Spiriten yari, kwo na eecheba hiki ta. Wowak, kwo akar inyakan hiki taney, God riipa kwona mukuchikiita. ¹⁶Eeta yikadey boboy nota yari, ii na kiikiirena neekichi sokwa ta.

¹⁷Yaka kumwoy, kwota na eeji nobon sumowuba ta. Nota nobo kepin kwona mukuchichu. Kwota na kenyi ta eeta ma ye noti nobon sumowuba tawey. ¹⁸Eechaba eechaba nedii ada kwona baba tar. Apaeeji mi keya mukuka tawak, kawka ada wocho: Jisas Kraist riin mek ji siitiichirek, rii eeka harek, eena riiti yabu pi ma nokwapa nokwapa tawa. ¹⁹Yechi mabak otiiken gegiya tawa sii eeta yechi God. Hiibiiyak tawa boboyeban eena kwoya hikitu. Yecha diita nosapek tawa boboyeban eena hikitu. Eeta yikadey ma yepa eyey hi uwu tawa eemek i hamakiita. ²⁰Wowak, nota hevenek ik tawa ma mima. Eena nota yesokwa yechi tawa ma, Harapa Jisas Kraist, rii hevenen heechi ya sakakii tawa nedii no eena kowutu. ²¹Yanak, rii noti diita maba kapaseken dareboyenak, no riiti hevenek tawa maba kepibaga eecha siikiita. Rii eecha otii tanak, riipa riiti hapaga tawa boboyen yeechi otiikiita. Diita hapaga tawa boboy sii kiki sowak eyey boboy yen riiti kurubak heechikiita.

YECHA INYAKA PODATEBAK HIKI TANAK NA KWOYA HIKI CHISHI TA

4 ¹Eeji yaka kumwoy eena na kwota hapaga siici siitii ta. Ada kwona rukusii tawak, kwoya hikitu. Ada kwona hiki tawey, ada kwoya woy hikitu.

²Yuodia, Sintiki kicha na meeji: kicha na podat inyakabak eeta Harapa riitak siir. ³Mii, ana yon kiyatay tawa ma, ada hikitu miita kata mima upurus piiriina kiyatayechik! Piiriita adaka hadabas maji yon chegiik otiiba tar. Klemen rii akar yo meshi otii tar ma rii piiriiteka yo eecha chegiik otii tar. Yechi hi akar eechaba eechaba tawa ma yichika howuk tawa jeyek eeka keyir. ⁴Kwo eechaba eechaba eeta Harapa riina na kwoya hikiba ta. Ada kawka bak: Na hehar kwoya hiki ta.

⁵Eeta Harapa rii ya bana siito. Eena ma ye sa he kwo akar ma yenya na eshar eshar otiichi cha. ⁶Kwo opoche inyakapwa hikitanakech. Yahoo. Eyey boboyen kwota kwoya henyey, God riina na wohe. Riina na wohechanak, na woshia ta. ⁷God riiti eshar tawa boboy sii kwoti inyaka wopun siitii kowu tawak hehar otiichichu. God riiti diita boboyen ma ye hekasakech.

⁸Yaka kumwoy ada maji pochin kawka bak otiito. Kwo na eyey boboy kepin, eyey boboy ma ye sa yechi hin yesokwa taweyn eena kwoti marenoku sa takiikiisii ta. Diita boboy sii eetata: omutiik siiken tawa boboy, inyaka wopu kwoya hechi otii tawa boboy, nagwa nagwa otii tawa boboy, kwoya heechi otii tawa boboy, rukusiichi otii tawa boboy, hi kepika tawak otii tawa boboy. Eeta boboy ye sa kwoti marenoku takakiisii. ⁹Eyey boboyen ada kwona mukuchirek, kwota yari na hehar neekichi otii ta. Eeji maji kwo meejiri, eeji yon kwo heri, eena na otii ta. Otii tanak, ma kwoya hiki tawa boboyen ha tawa God riipa kwotaka eecha takiita.

POL RIITA RIINA HAR BOBOYEN KWOYA HIKICHI WOSHIAR

¹⁰Ada Harapa riitaka eecha chishi tawey, eejii inyaka eeta kwoya woy hikitu. Nokwapa nokwapa nedii irek, apa kwota echa mukuchichu kwota ana rukusiito. Ada eecha bakasakech kwo ana saka hehar otii tarek. Kwo ya ana kiyatay nobokasakech. ¹¹Ada eecha wokusakech ada boboyen dopoto. Yaho. Ada makabek heechiri, eeta boboy ye adaka tawey, eeta kiki sowa. ¹²Ada hecho boboy dopo tawa nedii boboy nokwapa tawa nedii. Ada eeta nedii eecha haney, ada eeta nedii aboboy nokwapa taney, ada eeta kwoya tawa. Ada eeta nedii boboy dopo taney, ada eeta nedii boboy nokwapa taney, ada eeta kwoya tawa. Eeta boboyen ada otii her. ¹³Kraist riita ana hapaga tawa boboyen ha tawey, ada keena eyey boboyen otiikiita.

¹⁴Wowak, mashi ana nomoya tawa boboyen yari, kwota ana kiyatayebatar. Ii eeta kepi. ¹⁵Pilipai ma kwo hikitu ada mashi Masedonia nosap heechirek, hadabas majin kwodii wochari, kwotaba ana hatar. Kwotaba eejii boboyen yatar. ¹⁶Ada Tesalonaika tarek, ada dopo tarek, kwo upurus nedii ana yan heechirek ir. ¹⁷Ada yan yaken wokusakech. Yaho. Ada gegiyato kwota hehar otii tawa abo sii sa wokwa harapa siinak, kwopa hi kepika siikiita. ¹⁸Eyey boboy kwota ana hari, sii eeta kiki sowa. Kwo eyey ya boboyen Epaprodaitas riiti tapak ana hari eeta kiki sowa. Diita har yikadey boboy sii eeta God riina opelen otii tar boboyega kwowaka eecha tarek, God riita eena yeechi kwoya hikitu. ¹⁹Eejii God rii harapa boboyen Kraist Jisas riiti nobok kwota dopo tawa boboyen hakiita. ²⁰Noti God noti Eepi riiti hin na eechaba eechaba nedii yesokwa ta.

AKAR MAJI KAW

²¹Ada eyey Jisas Kraist riiti ma miman, God riiti ma miman, ada woshiato. ²²Eyey God riiti ma mima diika tawey, woshia tawa maji kwona wochi tawak ichu. Kas Sisa riiti akan yo otii tawa ma yecha woshieechi tawak ichu.

²³Jisas Kraist riiti rukusii tawa boboy kwotaka heechi tawak ichu.